

Tisková zpráva

Důvěra vrcholným politikům – únor 2018

- ⊙ Mezi zkoumanými vrcholnými představiteli státu zařazenými do výzkumu nejvyšší podíly důvěry byly zaznamenány u předsedy Ústavního soudu Pavla Rychetského (50 %) a u prezidenta republiky Miloše Zemana (49 %).
- ⊙ Důvěra nad nedůvěrou mezi zkoumanými představiteli v současnosti výrazně převažuje u předsedy Ústavního soudu Pavla Rychetského, mírně pak i u prezidenta Miloše Zemana, ministra spravedlnosti Roberta Pelikána a ministra zahraničí Martina Stropnického.
- ⊙ Rovnováhu důvěry s nedůvěrou šetření ukázalo u guvernéra ČNB Jiřího Rusnoka, ministryně obrany Karly Šlechtové a v rámci statistické chyby ještě i v případě ministryně financí Aleny Schillerové. U všech ostatních představitelů více či méně významně nedůvěra převažuje nad důvěrou.
- ⊙ Nejvyšší podíl nedůvěry mezi zkoumanými politiky šetření zaznamenalo u předsedy poslaneckého klubu TOP 09 Miroslava Kalouska.

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586, e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v únorovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným vrcholným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam tentokrát obsahoval jména třiceti **čelných** ústavních **činitelů**. Do výzkumu byli zařazeni prezident, předseda Senátu, předseda Poslanecké sněmovny, členové vlády, předsedové poslaneckých klubů parlamentních politických stran, ombudsmanka, guvernér ČNB a předseda Ústavního soudu.

Mezi nejvyššími ústavními představiteli státu je jako nejdůvěryhodnější hodnocen předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, jemuž důvěřuje 50 % českých občanů, zatímco 23 % nikoli. Statisticky zcela srovnatelný podíl důvěry na úrovni zhruba poloviny (49 %) respondentů má i prezident Miloš Zeman, kterému ovšem nedůvěřuje 44 % občanů, což je téměř dvojnásobek oproti Pavlu Rychetskému. Jako třetí z hlediska podílu důvěřujících skončil místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Martin Stropnický, jemuž důvěřuje 45 % dotázaných a 41 % mu naopak nedůvěřuje. Za ním s jen nevýznamně nižším podílem důvěry, ale zřetelně vyšším a zde již převažujícím podílem nedůvěřujících se umístil předseda vlády Andrej Babiš, jemuž důvěřuje 42 % oslovených a 50 % mu naopak nedůvěřuje. S odstupem na pátém místě z hlediska podílu důvěřujících následuje ministr spravedlnosti a předseda legislativní rady vlády Robert Pelikán, který byl posledním z politiků, u něhož důvěra (36 %) převážila nad nedůvěrou (31 %). V těsném sledu za ním se pak umístila dvojice činitelů se zcela vyrovnanými podíly důvěry a nedůvěry, kterou utvořili guvernér ČNB Jiří Rusnok (33 % „spíše důvěřuje“ i „spíše nedůvěřuje“) a ministryně obrany Karla Šlechtová (31 % / 31 %), a za nimi s mírným převísem nedůvěry nad důvěrou následoval ministr dopravy Dan Ťok (29 % / 35 %). Dále se zhruba čtvrtinovým podílem důvěry se umístili předseda poslaneckého klubu ANO Jan Faltýnek (25 % / 44 %), veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová (23 % / 34 %) a předseda Senátu Milan Štěch (23 % / 35 %). S podílem důvěry těsně pod hladinou jedné pětiny v pořadí dále figurují ministryně práce a sociálních věcí Jaroslava Němcová (19 % / 37 %), jejíž výsledky jsou ovšem výrazně poznamenány častou záměnou s její známější téměř jmenovkyní Miroslavou Němcovou z ODS, jíž se respondenti často dopouštěli, ministryně financí Alena Schillerová (18 % / 21 %), jež byla třetí a poslední ze zkoumaných představitelů se statisticky vyrovnaným podílem důvěry a nedůvěry, místopředseda vlády a ministr životního prostředí Richard Brabec (18 % / 26 %), předseda Poslanecké sněmovny Radek Vondráček (17 % / 23 %) a předseda poslaneckého klubu SPD Radim Fiala (17 % / 36 %), u něhož se ovšem podobně jako v případě J. Němcové objevují četné záměny s jeho téměř jmenovcem Petrem Fialou. Podíl důvěry lehce nad hranici jedné desetiny mají předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik (14 % / 32 %) a předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek (13 % / 18 %), okolo jedné desetiny se pak pohybují předseda poslaneckého klubu STAN

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

Jan Farský (12 % / 27 %), předseda poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura (12 % / 37 %), ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (11 % / 18 %), předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL Jan Bartošek (10 % / 27 %), předseda poslaneckého klubu TOP 09 Miroslav Kalousek (10 % / 82 %), ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová (9 % / 17 %) a předseda poslaneckého klubu ČSSD Jan Chvojka (8 % / 20 %). Na konci žebříčku s pouze minimálními podíly důvěry, ale i nízkými podíly nedůvěry figurují obecně málo známí noví členové vlády, konkrétně ministr průmyslu Tomáš Hüner (5 % / 13 %), ministr zemědělství Jiří Milek (4 % / 12 %), ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga (4 % / 13 %), ministr vnitra Lubomír Metnar (4 % / 13 %) a ministr kultury Iļa Šmíd (3 % / 13 %), jež podle vlastního vyjádření 70 % či více dotázaných nezná.

Tabulka 1: Důvěra vrcholným politikům (v %)

	2015					2016					2017			2018	
	01	04	05	09	10	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02
Rychetský	48	x	45	x	44	43	x	38	x	36	x	39	x	x	50
Zeman	40	x	41	x	46	56	x	54	x	51	x	53	x	x	49
Stropnický Martin	46	x	44	x	42	45	x	40	x	42	x	39	43	x	45
Babiš	59	54	55	53	50	51	47	42	46	49	46	43	37	37	42
Pelikán	x	x	13	x	17	18	x	21	x	22	x	25	x	x	36
Rusnok	x	x	x	x	x	x	x	x	x	26	x	30	x	x	33
Šlechtová	12	x	14	x	15	17	x	21	x	19	x	26	x	x	31
Ťok	15	x	20	x	19	21	x	20	x	21	x	23	x	x	29
Faltýnek	x	15	x	18	x	x	17	x	17	16	21	17	22	23	25
Šabatová	25	x	23	x	22	19	x	22	x	19	x	20	x	x	23
Štěch	23	x	22	x	19	20	x	19	x	18	x	20	x	x	23
Němcová J.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	19
Schillerová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18
Brabec	9	x	11	x	12	11	x	10	x	11	x	12	x	x	18
Vondráček	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17
Fiala R.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9
Kováčik	x	10	x	14	x	x	13	x	12	9	x	11	x	x	14
Michálek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13
Farský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12
Stanjura	x	11	x	11	x	x	8	x	10	8	x	10	x	x	12
Vojtěch	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	11
Bartošek	x	8	x	8	x	x	7	x	7	x	8	x	6	x	10
Kalousek	x	13	x	11	x	13	15	13	11	x	13	x	10	x	10
Dostálová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9
Chvojka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	x	x	8
Hüner	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5
Milek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4
Plaga	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4
Metnar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4
Šmíd	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	3

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v únoru 2018. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 15. 2. 2018, 1119 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Pokud jde o úroveň nedůvěry, mezi zkoumanými představiteli se jednoznačně nejvyšší podíl nedůvěřujících na úrovni více než čtyř pětín objevil v případě současného předsedy poslaneckého klubu TOP 09, bývalého předsedy a zakladatele této strany, někdejšího předsedy KDU-ČSL a bývalého ministra financí v Topolánkové a v Nečasově vládě Miroslava Kalouska. Na druhém místě s velkým odstupem za ním a s podílem nedůvěry rovnajícím se přesně polovině skončil současný premiér Andrej Babiš. Více než dvě pětiny českých občanů vyjadřují nedůvěru k Miloši Zemanovi a Martinu Stropnickému, v jejichž případě ovšem tyto podíly tvoří jen menšinu ve vztahu k podílu důvěřujících, a dále ještě k Jaroslavu Faltýnkovi. Okolo třetiny či o málo více Čechů nedůvěřuje J. Němcové, Z. Stanjurovi, R. Fialovi, D. Ťokovi, M. Štěchovi, A. Šabatové, J. Rusnokovi, P. Kováčikovi, R. Pelikánovi a K. Šlechtové.

Tabulka 2: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra	Nezná	Neví	Index 02/18 ** Důvěra/nedůvěra
Rychetský	50 (+11)	23	15	12	+27
Zeman	49 (-4)	44	2	5	+5
Stropnický Martin	45	41	4	10	+4
Babiš	42 (+5)	50	1	7	-8
Pelikán	36 (+11)	31	20	13	+5
Rusnok	33	33	17	17	+0
Šlechtová	31 (+5)	31	21	17	+0
Ťok	29 (+6)	35	21	15	-6
Faltýnek	25	44	17	14	-19
Šabatová	23	34	27	16	-11
Štěch	23	35	28	14	-12
Němcová J.	19	37	32	12	-18
Schillerová	18	21	46	15	-3
Brabec	18 (+6)	26	40	16	-8
Vondráček	17	23	43	17	-6
Fiala R.	17 (+8)	36	32	15	-19
Kováčik	14	32	41	13	-18
Michálek	13	18	58	11	-5
Farský	12	27	47	14	-15
Stanjura	12	37	38	13	-25
Vojtěch	11	18	57	14	-7
Bartošek	10 (+4)	27	48	15	-17
Kalousek	10	82	2	6	-72
Dostálová	9	17	60	14	-8
Chvojka	8	20	60	12	-12
Hüner	5	13	70	12	-8
Milek	4	12	73	11	-8
Plaga	4	13	72	11	-9
Metnar	4	13	72	11	-9
Šmíd	3	13	74	10	-10

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním (únorovém) šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 15. 2. 2018, 1119 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s posledním šetřením, jímž u většiny zkoumaných jmen byl duben 2017, ale v případě jednotlivců zastávajících nejvyšší stranické funkce v září 2017 nebo v lednu 2018 došlo k nárůstu důvěry v případě předsedy Ústavního soudu P. Rychetského (nárůst důvěry o 11 procentních bodů), ministra spravedlnosti a předsedy legislativní rady vlády Roberta Pelikána (+11 procentních bodů), předsedy poslaneckého klubu SPD R. Fialy (+8 procentních bodů), ministra dopravy D. Ťoka (+6 procentních bodů), místopředsedy vlády a ministra životního prostředí Richarda Brabce (+6 procentních bodů), premiéra A. Babiše (+5 procentních bodů), ministryně obrany K. Šlechtové (+5 procentních bodů) a předsedy poslaneckého klubu KDU-ČSL Jana Bartoška (+4 procentní body). V případě prezidenta M. Zemana pak byl v porovnání s dubnem 2017 zaznamenán mírný pokles podílu důvěřujících (o 4 procentní body).

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v18-02</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>3. - 15. 2. 2018</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1119</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>237</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pi180313</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.2</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>13. března 2018</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |